

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Obo/3/2018
Identifikačné číslo spisu: 1000897880
Dátum vydania rozhodnutia: 25.07.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Ivana Izakovičová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:1000897880.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Ivany Izakovičovej a členiek JUDr. Kataríny Pramukovej a Ľubomíry Kúdelovej v konkurznej veci úpadcu: NÁBYTOK BODNÁR, a.s., v konkurze, Priemyselná 7, 971 01 Prievidza, IČO: 36 305 430, s ustanoveným správcom konkurznej podstaty: JUDr. Ján Raška, advokát, Kvačalova 10, 821 08 Bratislava, o konečnej správe o speňažení majetku z podstaty a o vyúčtovaní odmeny a výdavkov správcu, o odvolaní správcu konkurznej podstaty a veriteľa CENTRAL EUROPEAN FINANCIAL MANAGEMENT, a.s., Letenská 121/8, Malá strana, 118 00 Praha, (predtým Opatovická 4, Praha 1), IČO: 25 649 388, Česká republika, zastúpeného: VRBA & PARTNERS s.r.o, Sliezska 9, 831 03 Bratislava, IČO: 35 918 225, proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo dňa 10. októbra 2016, č. k. 9K/93/2000-578, takto

rozhodol:

Uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo 10. októbra 2016, č. k. 9K/93/2000-578 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d'alsie konanie.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave napadnutým uznesením rozhodol tak, že konečnú správu o speňažení majetku z podstaty a vyúčtovaní odmeny a výdavkov správcu konkurznej podstaty doručenú súdu dňa 12.07.2016 schválil s tým, že námietky veriteľa CENTRAL EUROPEAN FINANCIAL MANAGEMENT, a.s., Letenská 121/8, Malá strana, 118 00 Praha, (predtým Opatovická 4, Praha 1), IČO: 25 649 388, Česká republika, zamietol. Uviedol, že z predloženej konečnej správy vyplývajú ako príjmy:

- zo speňaženia 352.390,05 Eur
- z inej činnosti správcu 111.778,50 Eur
- ostatné _____ 528,68 Eur
Spolu 464.697,23 Eur
Ako výdavky:
nárok na oddelené uspokojenie veriteľov § 31 ZKV:

- D & I Consulting Limited, vyplatená čiastka 20.312,26 Eur,
 - CENTRAL EUROPEAN FINANCIAL MANAGEMENT, a.s., vyplatená čiastka 9.265,17 Eur.
- Pohľadávky proti podstate podľa § 31 ZKV:
- výdavky a odmena SKP § 31 ods. 6 písm. a/ ZKV, čiastočne vyplatené spolu 76.587,24 Eur,
 - náklady spojené s udržiavaním a správou podstaty, DPH, spotrebné dane podľa § 31 ods. 6 písm. b/ ZKV, plne vyplatené spolu 20.786,41 Eur,
 - pracovné/mzdové nároky podľa § 31 ods. 6 písm. d/ ZKV plne vyplatené 62.833,05 Eur,
 - nároky zo zmlúv uzatvorených správcom podľa § 31 ods. 6 písm. e/ ZKV, plne vyplatené spolu 53.204,04 Eur,
 - nároky podľa § 31 ods. 1 písm. a/ až c/ ZKV plne vyplatené 481,91 Eur,
 - peňažné náhrady vyplatené zamestnancom z garančného fondu, ostatné daňové pohľadávky, dávky garančného fondu a verejné poistenia podľa § 31, ods. 6 písm. 1/ ZKV, čiastočne vyplatené spolu 30.020,35 Eur,
 - náklady na úschovu písomných a iných záznamov úpadcu, ktoré sa majú uchovávať po čas určený podľa osobitných predpisov podľa § 31 ods. 6 písm. k/ ZKV, plne vyplatené 197.108,81 Eur.

neuspokojené boli pohľadávky proti podstate podľa § 31 ods. 6 ZKV:

- súdny poplatok za konkurzné konanie 1.991,50 Eur,
 - odmena správcu JUDr. Rašku 4.137,73 Eur,
 - zdravotné poistenie 592,64 Eur,
 - fond zamestnanosti 214,03 Eur,
 - Slovenska konsolidačná, a.s., (DÚ+SP) 13.807,94 Eur,
- Spolu 20.743,85 Eur.

Nevyplatené pohľadávky proti podstate (zdravotné poistenie, fond zamestnanosti, Slovenská konsolidačná, a.s.) sa uspokojia pomerne, spolu v sume 806,68 Eur.

vyúčtovanie odmeny a výdavkov správcu konkurznej podstaty:

- odmena pre JUDr. Jozef Pastier uhradená v plnej výške 46.232,05 Eur,
- odmena pre JUDr. Ján Raška doposiaľ neuhradená vo výške 4.137,73 Eur.
- hotové výdavky JUDr. Jozef Pastier vo výške 14.973,06 Eur, uhradené v plnej výške,
- hotové výdavky JUDr. Ján Raška vo výške 5.746,88 Eur, uhradené v plnej výške

suma určená na uspokojenie konkurzných veriteľov: po odpočítaní nevyplatených pohľadávok proti podstate podľa § 31 ZKV v celkovej výške 6.935,91 Eur, ostanú peňažné prostriedky pre zabezpečených veriteľov, ktorí budú uspokojení:

- D & I Consulting Limited, čiastkou 1.443,81 Eur,
- CENTRAL EUROPEAN FINANCIAL MANAGEMENT, a.s., čiastkou 4.968,15 Eur.

2. Po úhrade predmetnej sumy správcu nebude mať peňažné prostriedky na spokojenie ostatných prihlásených veriteľov v ďalších triedach.

3. Krajský súd v Bratislave uviedol, že v zákonom stanovenej lehote podal námietky proti konečnej správe konkurzný veriteľ CENTRAL EUROPEAN FINANCIAL MANAGEMENT, a.s., Letenská 121/8, Malá strana, 118 00 Praha, (predtým Opatovická 4, Praha 1), IČO: 25 649 388, Česká republika.

4. V súlade s ustanovením § 29 ZKV, konkurzný súd podrobne preskúmal predloženú konečnú správu, námietky veriteľa a vyjadrenie správcu k námietkam, vrátane správcom predložených dokladov k vyjadreniu správcu, k záverom pojednávania zo dňa 23.03.2016, na základe čoho dospel k nasledovným záverom. Uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 29.10.2015, sp. zn. 2Obo/46/2014, na 10 strane obsahuje text: „vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, v ktorom okrem iného opätovne preskúma aj námietku veriteľa 2/ (CENTRAL EUROPEAN FINANCIAL MANAGEMENT, a.s.) o cestovných náhradách za používanie motorových vozidiel, pričom je potrebné aplikovať platný právny predpis o cestovných náhradách za používanie motorových vozidiel.“, z ktorého textu nevyplýva priamo to, že by konkurzný súd mal povinnosť aplikovať na posúdenie týchto nákladov zákon o cestovných náhradách, ale to, že konkurzný súd má preskúmať námietky odvolateľa z pohľadu použiteľnosti zákona o

cestovných náhradách za používanie motorových vozidiel.

5. K aplikácii zákona č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o cestovných náhradách“), na predmetné konanie, zastával konkurzný súd názor, že výkon funkcie správcu konkurznej podstaty nie je výkonom advokácie, ani plnením úloh v pracovnoprávnom vzťahu, či pracovnoprávnom pomere. Jedná sa o výkon podnikateľskej činnosti v súlade s Obchodným zákonníkom a zákonom o konkurze a vyrovnanie. Pritom zo žiadnych ustanovení zákona č. 328/1991 Zb. v znení príslušných zmien nevyplýva, že by sa na náhradu nákladov správcu mali aplikovať ustanovenia zákona o cestovných náhradách (na správcu nie je možné aplikovať ani vyhlášku MS SR o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné sudy, krajské sudy, Špecializovaný trestný súd a vojenské sudy). Ustanovenia upravujúce použiteľnosť zákona o cestovných náhradách (§ 1), podľa krajského súdu nepredpokladajú použiteľnosť tohto zákona pre takú kategóriu osôb akou je správca konkurznej podstaty, a preto krajský súd uzavrel, že vzhľadom na to, že výkon funkcie správcu konkurznej podstaty nie je možné subsumovať pod žiaden z odsekov § 1 zákona o cestovných náhradách, námietku namietajúceho veriteľa neakceptoval.

6. Keďže úpadca, ani ďalší konkurzní veritelia, nepodali iné námietky v zákonom stanovenej lehote, Krajský súd v Bratislave postupujúc podľa ustanovenia § 29 ods. 4 ZKV, konečnú správu o speňažovaní majetku z podstaty a vyúčtovaní odmeny a výdavkov SKP, doručenu súdu 12.07.2016, ktorú prejednal na pojednávaní dňa 10.10.2016, na ktorú predvolal správcu úpadcu a veriteľa, ktorý uplatnil námietky, a na ktorej konečnú správcu schválil ako správnu a korešpondujúcu s požiadavkou zákona na konečnú správu o speňažovaní majetku z podstaty.

7. Proti napadnutému uzneseniu sa odvolal správca konkurznej podstaty a veriteľ CENTRAL EUROPEAN FINANCIAL MANAGEMENT, a.s., Letenská 121/8, Malá strana, 118 00 Praha, (predtým Opatovická 4, Praha 1), IČO: 25 649 388, Česká republika. Obaja odvolatelia žiadali, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.

8. Správca konkurznej podstaty v odvolaní uviedol, že krajský súd ustálil, že výkon funkcie správcu nie je žiadnou z činností, upravenou zákonom o cestovných náhradách, ale podnikaním a správca zároveň nepatrí ani do okruhu osôb, na ktoré sa zákon o cestovných náhradách vzťahuje a rovnako tak aplikácia zákona o cestovných náhradách, nevyplýva ani zo žiadneho ustanovenia ZKV. Krajský súd sa tak v plnej miere stotožnil s argumentami správcu. Preto správca považuje za zjavne nelogické a rozporuplné, ak krajský súd schválil variant konečnej správy zo dňa 12.07.2016, keď správca opakovane tak vo svojom vyjadrení zo dňa 30.06.2016, doručenom súdu 01.07.2016 ako aj na pojednávaní dňa 10.10.2016 uviedol, že trvá na pôvodnej konečnej správe, t. j. variante doručenom súdu dňa 28.01.2014 v znení vyjadrenia správcu zo dňa 27.03.2014 a vyjadrenia na pojednávaní dňa 16.07.2014.

9. Preto považuje správca konkurznej podstaty napadnuté rozhodnutie súdu za zmätočné, nakoľko súd na základe skutkových záverov rozhodol spôsobom, ktorý je v rozpore s tým, čo súd priamo v uznesení uvádza a s čím sa stotožnil, t. j. s právnou kvalifikáciou cestovných nákladov vyčíslených správcom v pôvodnej konečnej správe.

10. Veriteľ CENTRAL EUROPEAN FINANCIAL MANAGEMENT, a.s., v podanom odvolaní poukázal na konečnú správu o speňažení majetku z podstaty a o vyúčtovaní odmeny a výdavkov správcu, doručenu krajskému súdu dňa 12.07.2016. Prepracovaná konečná správa o speňažení majetku z podstaty a o vyúčtovaní odmeny a výdavkov správcu, podľa veriteľa opätovne, napriek tvrdeniu, že došlo k prepracovaniu správy zohľadňujúc pokyn Najvyššieho súdu Slovenskej republiky aplikovať zákon o cestovných náhradách, obsahovala totožné vyúčtovanie cestovných výdavkov. Ak by však v skutočnosti došlo k prepracovaniu správy v zmysle pokynu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, suma cestovných výdavkov by nemohla byť totožná, ale menšia. Napriek námietkam veriteľa, Krajský súd v Bratislave napadnutým uznesením schválil konečnú správu správcu konkurznej podstaty o speňažovaní majetku z podstaty a vyúčtovaní odmeny a výdavkov správcu doručenu dňa 12.07.2016 a zamietol námietky veriteľa.

11. Veriteľ nesúhlasí s názorom Krajského súdu uvedeným v napadnutom uznesení a naopak má za to, že z uznesenia odvolacieho súdu jednoznačne vyplýva, že Najvyšší súd Slovenskej republiky uložil Krajskému súdu povinnosť aplikovať na vyčíslenie cestovných nákladov platný právny predpis o cestovných náhradách za používanie motorových vozidiel, ktorým je v danom prípade zákon o cestovných náhradách. Zároveň má Veriteľ za to, na výpočet cestovných náhrad správcu konkurznej podstaty, sa rovnako ako napríklad v prípade advokátov, notárov, znalcov, tlmočníkov vzťahuje zákon o cestovných náhradách a teda cestovné náklady správcu konkurznej podstaty je potrebné vyčíslovať v zmysle zákona o cestovných náhradách. Veriteľ zdôraznil, že správca nemôže pri výkone svojej funkcie fakturovať náklady cesty na základe vlastného uváženia a bez náležitého výpočtu a uvedenia jednotlivých položiek nákladov, ale mal by tieto účtovať podľa platných právnych predpisov o cestovných náhradách za používanie motorových vozidiel.

12. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (ďalej aj „odvolací súd“) [§ 470 ods. 1, 4 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“)], po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 C. s. p.), oprávnenými osobami proti rozhodnutiu, proti ktorému je možné podať odvolanie, bez nariadenia pojednávania, viazaný rozsahom odvolania, odvolacími dôvodmi a zisteným skutkovým stavom súdom prvej inštancie (§ 379, § 380 ods. 1, § 383 C. s. p.), prejednal odvolanie a dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie je potrebné zrušiť.

13. Podľa § 6 písm. a/ Vyhlášky č. 493/1991 Zb., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o konkurze a vyrovnaní v znení platnom ku dňu vyhlásenia konkurzu, základ pre určenie odmeny správcu konkurznej podstaty tvorí suma, ktorá bola v konkurze získaná speňažením konkurznej podstaty, a suma určená na uspokojenie veriteľov, ktorá bola získaná pri výkone funkcie správcu.

14. Podľa § 8 ods. 2 ZKV, správca je povinný pri výkone funkcie postupovať s odbornou starostlivosťou a zodpovedá za škodu vzniknutú porušením povinností, ktoré mu ukladá zákon alebo mu ich uloží súd.

15. Podľa § 8 ods. 3 ZKV, správca má nárok na náhradu výdavkov a na odmenu. Dohody správcu s úpadcom (§ 13 ods. 5) alebo veriteľmi o odmene sú neplatné.

16. Podľa § 14 ods. 1 písm. a/ veta prvá ZKV, účinkom vyhlásenia konkurzu je, že oprávnenie nakladať s majetkom podstaty, ako aj výkon práv a povinností, ktoré súvisia s nakladaním s majetkom podstaty, prechádzajú na správcu.

17. Z ustanovenia § 29 ZKV vyplýva, že ak je skončené speňaženie, zostaví správca konečnú správu, ktorá sa netýka len postupu speňaženia, ale je celkovou bilanciou jeho činnosti. Musí preto obsahovať najmä súhrn konkurzných aktív, súhrn konkurzných pasív, výsledky prieskumných pojednávanií, výsledky incidenčných sporov, prehľad plnení, ktoré plnenia správca poskytol v priebehu konkurzu, prehľad výťažkov, ktoré boli dosiahnuté predajom, prehľad vecí a pohľadávok, ktoré správca sám vylúčil z podstaty. Konečná správa musí vyústiť v údaj o tom, aký vysoký výťažok má byť rozdelený medzi veriteľov a prehľad pohľadávok, ktoré z neho majú byť uhradené. Súčasťou konečnej správy musí byť i vyúčtovanie odmeny správcu podstaty. Súčasne s odmenou účtuje správca i svoje výdavky.

18. Schválená konečná správa s vyúčtovaním odmeny a výdavkov správcu predstavuje právny základ pre rozvrhové uznesenie v zmysle § 30 ods. 1 ZKV. Uvedenej požiadavke má zodpovedať výrok rozhodnutia o schválení konečnej správy, ktorý musí byť určitý.

19. Podľa § 66e ods. 2 ZKV, ustanovenia iných právnych predpisov, ktoré upravujú právne vzťahy upravené aj týmto zákonom, sa na konkurz a vyrovnanie nepoužívajú, ak upravujú tieto právne vzťahy odlišne od tohto zákona.

20. Podľa § 1 ods. 2 zákona o cestovných náhradách, tento zákon upravuje aj poskytovanie náhrad osobám,

a/ o ktorých to ustanovuje osobitný predpis,

b/ ktoré sú vymenované alebo zvolené do orgánov právnickej osoby a nie sú k právnickej osobe v pracovnoprávnom vzťahu, ak im nie sú poskytované náhrady podľa písmena a/,

c/ ktoré plnia pre právnickú osobu alebo fyzickú osobu úlohy a nie sú k právnickej osobe alebo fyzickej osobe v pracovnoprávnom vzťahu, ani v inom právnom vzťahu, ak je to dohodnuté.

21. Z obsahu spisu vyplýva, že po prejednaní námietok, konkurzný súd schválil konečnú správu o speňažení majetku z podstaty a o vyúčtovaní odmeny a výdavkov správcov v znení vypracovanom správcom konkurznej podstaty, dňa 12.07.2016 (č. l. 558 spisu). Toto vyúčtovanie odmeny a výdavkov je vypracované v zmysle záväzného právneho záveru odvolacieho súdu, podľa ktorého záveru na vyčíslenie cestovných nákladov, je potrebné aplikovať platný právny predpis o cestovných náhradách za používanie motorových vozidiel, ktorým je v danom prípade zákon o cestovných náhradách.

22. Rovnako ako vo svojom skoršom rozhodnutí zo dňa 29.10.2015, sp. zn. 2Obo/46/2014, ktorým odvolací súd zrušil rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 16.07.2014, č. k. 9K/93/2000-495, najvyšší súd zdôrazňuje, že na vyčíslenie cestovných nákladov, je potrebné aplikovať zákon o cestovných náhradách.

23. Je zrejmé, že podľa § 1 ods. 2 písm. a/ zákona o cestovných náhradách, tento zákon upravuje náhradu osobám, o ktorých to ustanovuje osobitný predpis. Takýmto osobitným predpisom je napríklad zákon č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, na ktorý výkon povolania poukázal konkurzný súd v napadnutom uznesení, osvojujúc si argumenty správcu. Správca totiž dôvodil, že výkon správcu nie je výkonom advokácie, ani plnením úloh v pracovnoprávnom vzťahu, či pracovnoprávnom pomere. Odvolací súd dodáva, že správcom tvrdená skutočnosť nebola sporná, pričom aj výkon advokácie je výkonom podnikateľskej činnosti, pri ktorom výkone sa však priamo odkazuje na aplikáciu zákona o cestovných náhradách (konkrétne § 16 ods. 4 Vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov).

24. Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje na § 66e ods. 2 ZKV, podľa ktorého, ustanovenia iných právnych predpisov, ktoré upravujú právne vzťahy upravené aj týmto zákonom, sa na konkurz a vyrovnanie nepoužijú, ak upravujú tieto právne vzťahy odlišne od tohto zákona. Takúto úpravu právnej normy je potrebné vykladať systematicky, resp. subsystematicky v súvislosti s ďalšími normami. Preto logickým výkladom tohto ustanovenia je možné konštatovať, že výlučne a jedine v prípade úpravy vzťahov odlišne od ZKV, ktoré vzťahy upravuje ZKV, sa použije tá úprava, ktorá je uvedená v Zákone o konkurze a vyrovnaní.

25. Jedným z účinkov vyhlásenia konkurzu je skutočnosť, že správca ustanovený do funkcie uznesením konkurzného súdu, dáva súhlas na výkon právnych úkonov úpadcu, pričom okrem iného spravuje majetok úpadcu (§ 14 ods. 1 veta prvá ZKV), ktorým úpadcom je v tomto prípade právnická osoba. Týmto správca plní pre právnickú osobu úlohy, hoci nie je k úpadcovi ako ku právnickej osobe v pracovnoprávnom vzťahu, ani v inom právnom vzťahu.

26. V danom prípade ZKV ustanovuje, že správca má nárok na náhradu výdavkov a na odmenu (§ 8 ods. 3 veta prvá ZKV). Cestovné náhrady sú výdavkami, na ktoré má správca nárok priamo zo zákona. Predpokladom uplatnenia tohto nároku je vznik cestovných náhrad, ktoré sa musia preukázať. Tento nárok bližšie Zákon o konkurze a vyrovnaní neupravuje. Preto je potrebné na danú úpravu aplikovať zákon o cestovných náhradách, ktorého použitie je v konkurznom konaní opreté o § 66e ods. 2 ZKV, ktoré ustanovenie analógiu pripúšťa (§ 8 ods. 3 ZKV v spojení s § 2 ods. 2 písm. c/ zákona o cestovných náhradách). Námietke správcu za daných okolností v zmysle vyššie uvedeného nie je možné vyhovieť, pretože sa na neho zákon o cestovných náhradách vzťahuje.

27. V odôvodnení napadnutého uznesenia krajský súd zdôrazňuje skutočnosť, že na daný prípad sa zákon o cestovných náhradách nemôže aplikovať, čím si krajský súd osvojil argument správcu

konkurznej podstaty, ktorý aplikáciu zákona o cestovných náhradách v konkurznom konaní, vylučuje. Týmto nekorešponduje výrok napadnutého uznesenia s jeho odôvodnením, pretože odôvodnenie vychádza z konečnej správy zo dňa 12.70.2016, ktorá správa v časti náhrady cestovných výdavkov, je vypracovaná podľa zákona o cestovných výdavkov.

28. Nakoľko je napadnuté uznesenie v časti odôvodnenia aplikácie zákona o cestovných náhradách zmätočné a nepreskúmateľné, Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací, napadnuté uznesenie Krajského súdu v Bratislave podľa § 389 ods. 1 písm. c/ C. s. p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

29. Podľa § 391 ods. 2 C. s. p. je pre súd, ktorému sa vec vracia na ďalšie konanie právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky záväzný.

30. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.